

[Elmquist.]

og indhentet sagkyndiges Erklæring bestemmer, at den paagældende bør tvangsindlægges eller bør personlig umyndiggøres. Denne Betryggelse maa Samfundet absolut ogsaa paa dette Omraade give den enkelte Borger.

Hvorvidt dette kan naas alene i Kraft af den nuværende Umyndighedslovs § 46 — hvad en Højesteretsdom af 1926 synes tilbøjelig til at mene, medens derimod, som interesserede vil vide, den Landsretsdom, som var paaanket til Højesteret, saa paa Spørgsmaalet paa en anden Maade —, eller om der bør kræves særlige Lovbestemmelser dertil, skal jeg ikke komme ind paa at diskutere her; dette Spørgsmaal kan vi sikkert bedre drøfte i Udvalget.

Mit Parti er altsaa villigt til at drøfte dette Spørgsmaal og eventuelt gennemføre en Ordning her. Men jeg vil gerne understrege, at Betingelsen maa være, at Afgørelsen af, hvorvidt den paagældende skal tvangsindlægges, fordi han er til en saadan Ulempe for sine Omgivelser, at han totalt ødelægger Tilværelsen for dem, kommer til at ligge hos Domstolene.

Men saa kan vi heller ikke følge den højtærede Justitsminister længere med Hensyn til, hvem der kan tvangsindlægges. At Tvangsindlæggelse skal kunne ske selv i Kraft af en Domsafgørelse, fordi en Læge eller Læger overhovedet mener, at Udsigterne for en sindssygs Helbredelse vil forringes, hvis den paagældende ikke indlægges, kan vi ikke gaa med til. Det er noget ganske nyt, der her søges indført i vor Lovgivning. Paa intet andet Omraade kan et Menneske tvinges til at underkaste sig Helbredelsesforanstaltninger, naar ikke Hensynet til Samfundet eller Opnaaelsen af visse Goder kræver det. For os er der ingen Tvivl om, at et saadant Indgreb vil være ganske forkert, selv om en Domsafgørelse maatte være Basis.

Vort Standpunkt til det foreliggende Lovforslag, for saa vidt angaar Indlæggelsesreglerne, er altsaa dette: Vi er villige til at forhandle om, hvorvidt vi trænger til Lovhjemmel for hurtig Indlæggelse af sindssyge, der er farlige for sig selv eller andre. Vi er villige til at forhandle om Regler, der muliggør Tvangsindlæggelse af sindssyge, hvis Nærværelse i Hjemmet, om jeg saa maa sige, virker ganske ødelæggende paa Omgivelserne, men kun i Kraft af Dom. Og vi er ubetinget imod at gaa med til Tvangsindlæggelse af kurative Hensyn, selv

om det sker ifølge Dom. Det er et Indgreb i den enkeltes Ret til at bestemme over sin egen Person, som efter vor Mening kan føre til alt for farlige Konsekvenser.

Jeg kommer herefter til de foreslaaede Regler for Udskrivning af Patienter fra Sindssygehospitalet eller Helbredelsesanstalter.

Vi staar atter her overfor den Bestemmelse i Forslaget, at Udskrivning skal nægtes, naar Udskrivningen væsentlig forringer Udsigterne til Patientens Helbredelse, og kan nægtes, saafremt den vil medføre væsentlige Ulemper for vedkommende selv eller for andre Personer. Jeg ser bort fra Tilfælde, hvor Udskrivning nægtes, fordi den paagældende er farlig for sig selv eller andre, for dér vil det sikkert ikke blive vanskeligt at blive enig.

Af mine Bemærkninger til Spørgsmaalet om Indlæggelse af kurative Hensyn vil fremgaa vor Stilling til Nægtelse af Udskrivning af de samme Hensyn. Hvis Lægen paa en Sindssygeanstalt ikke i Kraft af sin Autoritet kan bibringe den syge den Forstaaelse, at det for ham selv er det rigtigste, at han bliver paa Anstalten, netop af Hensyn til hans Helbredelse, da maa Døren staa aaben for den paagældende, naar hans Frigivelse ikke medfører Fare for ham selv eller for andre. Det andet, at Lægen kan sige: det er sundest for dig at blive her, Muligheden for din Helbredelse forringes, hvis du slipper ud, derfor laaser vi Døren for dig — det er alt for vid en Beføjelse at give Lægen.

Jeg skal nævne enkelte af de Farer, som knytter sig dertil, og som jeg er forbavset over, at Sindssygelægerne ikke selv har forstaaet. Kan Lægen nægte at udskrive en sindssyg Person, der er kommet paa Sindssygehospital, hvis han mener, det er bedst for ham, saa tror jeg, man i Stedet for at friste nervesvækkede Personer til frivillig at gaa ind paa Hospitalet tværtimod vil afholde mange derfra. Jeg kender flere Eksempler paa, at det er lykkedes at formaa sindssyge, derunder partielt sindssyge, Folk, som paa visse Omraader absolut er sindssyge, men paa andre Omraader er normalt tænkende, til frivilligt at lade sig indlægge, netop i Bevidstheden om, at de kunde komme ud, naar de selv ønskede det, netop under Paaberaabelsen overfor dem af: I kan komme ud, naar I selv mener, I ikke længere vil være dér. Tager man denne Ret væk, modvirker man ganske sikkert det Maal, man tilsigter: at faa saa mange sindssyge som muligt under